

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium 7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Megyei forduló

2019. január 24.

8. osztály

---

tanuló neve

---

tanuló iskolája

---

felkészítő tanár neve

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyné Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

Lektorálta:

Győrfy Lilla szaktanár

A verseny fővédnöke:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Helyesírási feladatok**1. Döntsd el, hogy az alábbi szópárok tagjai közül melyik illik a mondatba!****6/**

egy felé – egyfelé

hozzá való - hozzávaló

küszöbön álló – küszöbönálló

fenn marad – fennmarad

e körül – ekörül

ezer forintos – ezerforintos

_____ a ház körül kell 10 kört futni.

A _____ vihar miatt mindenki bezárkózott.

Találkozunk délután _____!

Itt egy _____, vegyél belőle kenyeret!

_____ t a táskám az emeleten.

Kemencét építünk, és tegnap megvettük a _____ anyagokat.

2. Írd le helyesen a szóegyenleteket!**12/**

öt+méteres (a szobor) _____

öt+centiméteres (a vonal) _____

öt+tized _____

öt+napi (járóföldre) _____

negyed+ötre (érkezik) _____

öt+millió+ötven+öt (forint) _____

ötöd+éves (egyetemista) _____

ötöl+hatol _____

öt+tagú (bizottság) _____

öt+órás (képzés) _____

ötöd+magammal _____

ötös+lottó _____

3. Melyik név szerepel előbb a névsorban?**6/**

1.	2.	A névsorban első név számjele
Körösi	Körösi	
Ferenczi	Ferenczy	
Gaál	Gál	
Czakó	Császár	
Schán	Sárosi	
Örsy	Órsi	

4. Írd le helyesen az alábbi tulajdonnevek toldalékos alakját!

12/

Ivett+vel _____
 New York+i _____
 Oslo+ban _____
 Kossuth+hoz _____
 Gáll+val _____
 Balatonakali+i _____
 Esti Hírlap+beli _____
 Sebes-Körös+i _____
 Sydney+i _____
 Ady Endre+k _____
 István-barlang+i _____
 Uruguay+i (urugváj) _____

5. Egészítsd ki az alábbi szavakat j vagy ly betűvel!

10/

su__kol, dö__fös, röhe__, fo__ondár, gomo__felhő, gu__a, karé__, szó__a, bó__a, szegé__nyíró

6. a) Döntsd el, hogy a megjelölt helyen kell-e pontot alkalmazni vagy nem!

13/

I=igen

N=nem

	Betűjel
2018. 08. 13_	
febr. 10_-e óta	
1956_ októberének végén	
bp_-i tanuló	
a Pitypang u_-ban	
Pitypang utca 8_/C	
2018/19_ évi	
a Pitypang utca 8_-ban	
a 2_-4. versszak	
2000_ és 2001_ között	
az utolsó vsz_-ban	
Mo_-on lakom	
Kr. e_	

b) Írd le rövidítés nélkül a táblázat utolsó szókapcsolatát! _____

1/

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____

Szövegértési feladatok
Olvasd el figyelmesen a szövegeket, és válaszolj a kérdésekre!

A legutóbbi Lotz-díjasok művei

2016-ban Lotz János- emlékéremmel tüntették ki Mészáros András felvidéki filozófus professzort, az MTA külső tagját és Sándor Anna nyelvészt, a nyitrai Konstantin Egyetem tanszékvezető docensét, az MTA köztesületének külső tagját. Mindketten Szlovákiában élnek.

„E hiánypótló filozófiatörténeti munka kettős célnak próbál megfelelni. Az egyik: meghatározni az iskolai filozófia jellegét, mibenlétét, funkcióit és művelődéstörténeti szerepét. A másik: feltérképezni és bemutatni azokat a felső-magyarországi intézményeket és filozófiatanárokat, amelyek és akik négy évszázadon keresztül biztosították az európai gondolkodás jelenlétét Magyarországon. A szlovákiai és egyetemes magyar művelődéstörténet szemszögéből egy nagyon fontos és feldolgozatlan terület került így reflektorfénybe.”

<https://moly.hu/konyvek/meszaros-andras-a-felső-magyarországi-iskolai-filozofia-lexikona>

„A Nyitra-vidéki magyar nyelvjárások atlasza” jól előkészített anyaggyűjtésen alapuló, a korábbi hazai és külföldi nyelvatlaszok elmélyült ismeretén nyugvó kiadvány, amelyben a szerző a leletmentés szempontjából még kellő időben tárta föl a Nyitra-vidéki nyelvjáróterület legmarkánsabb hang- és alaktani sajátosságait, valamint jellegzetes szókincsét. Ezáltal olyan forrásértékű munkát jelentetett meg, amelyre bizton építhet a további tudományos kutatás. Ezzel Sándor Anna megteremtette az első szlovákiai magyar regionális nyelvatlaszt, s kötetével nemcsak tudománytörténeti jelentőségű művet alkotott, hanem egyszersmind az eddigi szlovákiai magyar nyelvjáráskutatás egyik legkiemelkedőbb munkáját tette közzé.”
(Részlet Szabó József méltatásából)

1. Mi a címe a két szerző egy-egy fontos művének?

2/

Sándor Anna műve: .....

Mészáros András: .....

2. Miről szólnak a könyvek? Adj meg 3-3 témát, ami szerepel a kiadványaikban!

6/

Sándor Anna könyve	Mészáros András könyve

3. Válaszolj a kérdésekre!

6/

a) Melyik századból származhatnak Mészáros András első adatai? .....

b) Számíthattak a Lotz-díj elnyerésekor ezek a könyvek? igen   nem *(Húzd alá a megfelelőt!)*

c) Miért külső tagok az MTA-nál? .....

d) Mi az egyetemi titulusa Sándor Annának? .....

e) A nyelvatlasznak vannak földrajzi vonatkozásai?   igen   nem *(Húzd alá a megfelelőt!)*

4. **Határozd meg, hogy a két bíráló miért ezt a két szót használta a könyvekkel kapcsolatban!**
Legalább 2 válaszlelemet kérünk. **4/**

A válaszlelemeket a szövegből keresd ki!

hiánypótló:	leletmentés:

5. **Fejezd be az állításokat, hogy igazak legyenek!** **2/**

a) *Mészáros András magyar filozófiatörténetet írt.*

Nem, mert .....

b) *Sándor Anna a szlovákiai nyelvjáráskutatással foglalkozik.*

Nem, mert .....

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____